

Nr 227

Av herr **Grebäck m. fl.**, om höjning av beloppet av driftlån till jordbrukare.

Jämlikt 19 § i K.K. 160/1956 kan utgå statlig lånegaranti för att tillgodose jordbrukares behov av driftkredit. För annan sökande än sambruksförening eller sammanslutning för drivande av andelsladugård må garantien icke avse högre belopp än fjortontusen kronor. Som villkor för erhållande av driftgaranti gäller utom annat att det jordbruk sökanden har för avsikt att förvärva eller arrendera är — bortsett från stödjordbruksfallen — ett bärkraftigt jordbruk. Bestämmelsen lär skola tolkas så, att verksamheten i första hand skall inriktas på att tillgodose nytillträdande brukare av s. k. familj jordbruk med driftkredit.

Det är ett välbekant förhållande, att allteftersom jordbruksdriften rationaliserats har storleken på vad som kan anses vara ett familj jordbruk ökat. Även om övre gränsen för dessa s. k. driftlån höjts sedan tiden för deras tillkomst, synes de dock alltfört vara avvägda i förhållande till en fastighetsstorlek som — åtminstone i jordbruksbygder — icke längre gäller för familj jordbruk. De dugande jordbrukarnas strävan mot allt större enheter har medfört, att — i de fall vederbörande på grund av brist på egna medel är hänvisad till krediter — de driftlån som kan erhållas mot statlig garanti kommit att täcka en allt mindre del av erforderligt driftkapital. Återstoden får vederbörande ofta skaffa genom kortfristiga engagemang som genom dryga räntor och korta amorteringstider starkt försämrar hans möjligheter att genomföra företaget.

Enligt vår mening finns med hänsyn till fastighetsutvecklingen anledning att ånyo höja beloppet på de s. k. driftlånen. Vägande skäl talar för att de maximalt skall kunna utgå med 20 000 kronor.

Därmed är naturligtvis icke sagt, att lantbruksnämnd regelmässigt skall tillmötesgå ansökningar om höga driftlån. Lånens storlek får också avvägas från fall till fall med hänsyn till sökandens person, brukningsenheten och tillgången på säkerhet för garantien. En höjning av maximibeloppet medför i första hand bättre möjligheter för nämnderna att anpassa kreditgivningen till utvecklingen.

Större driftlån behöver enligt vår mening ej heller medföra ett ökat risktagande från det allmännas sida. Genom att vederbörande i motsvarande utsträckning befrias från att anlita ofördelaktiga krediter torde hans möjligheter att återbetala ett driftlån icke försämrans även om det utgår med ett högre belopp än som nu är möjligt.

Amorteringstiden för driftlån bör enligt gällande bestämmelser ej överstiga tolv år. Enligt vår mening är denna tid för kort med hänsyn till jordbrukets ekonomiska förutsättningar för närvarande. En förlängning av amorteringstiden till femton år synes snarast böra avvägas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till ändrad lydelse av kungörelsen angående den statliga jordbruksegnahemsverksamheten så att s. k. driftlån må kunna beviljas med högst *tjugotusen kronor* och amorteringstiden för sådana lån bestämmas till högst *femton år*.

Stockholm den 27 januari 1959

Erik Grebäck

John Eriksson
i Bäckmora

Rune Gustavsson
i Alvesta

Nr 228

Av herrar **Grebäck** och **Eriksson** i Bäckmora, om införande av *statliga garantilån till fiskare*.

I motioner vid förra årets riksdag redogjordes utförligt för de svårigheter, som föreligger för fisket och dess utöware i bl. a. Stockholms skärgård. Genom att strömmingsfisket, som är det av ålder dominerande fisket inom detta område liksom utmed långa sträckor av ostkusten i övrigt, numera huvudsakligen förekommer endast under några vårmånader varje år och därvid dessutom ger så stora fångster utöver behovet att blott en del kan avsättas som konsumtionsvara, har fisket som försörjningsunderlag starkt försämrats. Detta fullt tydliga förhållande, som inom Stockholms län bl. a. klarlagts genom en särskild, av länsstyrelsen anbefalld undersökning, har medfört en kraftig minskning av antalet fiskare och otillfredsställande levnadsstandard för de kvarvarande.

Olika överväganden av möjligheterna att inom skärgårdsområdet skapa ett bättre försörjningsunderlag har — åtminstone t. v. — lett till att åtgärder i första hand bör inriktas på att stärka fiskerinäringen. Det gäller att skapa förutsättningar för ett fiske, som kan bedrivas i stort sett året runt och som kan anpassas till efterfrågan på olika slag av fisk. En sådan ordning måste för många ostkustfiskares del innebära en omställning från inomskärsfiske huvudsakligen med skötar och små båtar till ett havsfiske med trål från stora, därtill lämpade farkoster.